

Programowanie komputerów I

Programowanie obiektowe

Willy Picard

Katedra Technologii Informacyjnych
Akademia Ekonomiczna w Poznaniu
<picard@kti.ae.poznan.pl>

Agenda

- ▶ Cel(e) wykładu
- ▶ Od Włoch do Indonezji
- ▶ Interfejsy, Klasy i Obiekty
- ▶ Atrybuty i metody
- ▶ Kapsułkowanie
- ▶ Dziedziczenie i polimorfizm
- ▶ Podsumowanie

Cel(e) wykładu

Przegląd wykładu

Podstawowe pojęcia

- ▶ 1: Wprowadzenie
- ▶ 2: Podstawowe struktury danych & instrukcje
- ▶ 3: Programowanie obiektowe I
- ▶ 4: Programowanie obiektowe II
- ▶ 5: Programowanie obiektowe III
- ▶ 6: Zaawansowane struktury danych
- ▶ 7: Wątki & Wyjątki

Cel na dziś

Wprowadzić
programowanie obiektowe
(*object-oriented
programming*)

Od Włoch do Indonezji

Włochy

Programowanie Spaghetti

- ▶ Assembler, BASIC
- ▶ Instrukcje rozgałęzienia
- ▶ Dla miłośników `goto`
- ▶ Dane niestrukturyzowane

Łatwość utrzymania: *

Przykład w BASIC

```
10 PRINT "Wprowadź liczbę, zero żeby wyjść:";
20 INPUT A
30 IF A = 0 THEN GOTO 70
40 LET A = A + 10
50 PRINT "Wprowadzona liczba + 10 = "; A
60 GOTO 10
70 STOP
```

```
graph TD
    10[10] --> 20[20]
    20 --> 30[30]
    30 --> 60[60]
    60 --> 10
    10 --> 70[70]
    70 --> End(( ))
```

PASCAL

- ▶ Modularność
  - ▶ Procedury
  - ▶ Funkcje
- ▶ Dany ustrukturyzowane
- ▶ Funkcje i procedury operują na ustrukturyzowanych danych

Łatwość utrzymania: **

Przykład rekordu w PASCAL

```
program RECORD INTRO (output);  
  type  data = record  
          miesiąc, dzień, rok : integer  
        end;  
  var   dziś : data;  
  begin  
    dziś.dzień      := 25;  
    dziś.miesiąc    := 09;  
    dziś.rok        := 1983;  
    writeln('Dzisiaj: ',  
            dziś.dzień, ':',  
            dziś.miesiąc, ':',  
            dziś.rok);  
  end.
```

Przykład procedury w PASCAL

```
program DODAJ LICZBY (input, output);  
  procedure DODAJ ( pierwsza, druga : integer );  
    var    wynik : integer;  
    begin  
      wynik := pierwsza + druga;  
      writeln('Wynik = ', wynik);  
    end;
```

```
  var    liczba1, liczba2 : integer;  
  begin  
    writeln('Wprowadź dwie liczby');  
    readln( liczba1, liczba2 );  
    DODAJ( liczba1, liczba2);  
  end.
```

Przykład funkcji w PASCAL

```
program DODAJ_LICZBY (input, output);  
function DODAJ ( pierwsza, druga : integer ): integer;  
begin  
    DODAJ := pierwsza + druga;  
end;  
  
var    suma, liczba1, liczba2 : integer;  
begin  
    writeln('Wprowadź dwie liczby');  
    readln( liczba1, liczba2 );  
    suma := DODAJ( liczba1, liczba2)  
    writeln('Suma = ', suma)  
end.
```

C

- ▶ Rozdzielenie
  - ▶ deklaracje
  - ▶ definicje
- ▶ Nagłówki
- ▶ Biblioteki

Łatwość utrzymania: ***

Przykład w C

W pliku „myMath.h”

```
int dodaj(int i, int j);
```

W pliku „myMath.c”

```
#include "myMath.h"  
int dodaj(int i, int j) { return i+j };
```

W pliku myProg.c

```
#include "myMath.h"  
#include <iostream.h>  
#include <cstdlib>  
  
int main( int argc, char* argv[]){  
    int a = atoi(argv[1]);  
    int b = atoi(argv[2]);  
    int suma = dodaj(a, b);  
    cout << a << "+" << b << "=" << suma;  
}
```

Ograniczenia języka C

- ▶ Powiązanie między
  - ▶ Procedurami/funkcjami
  - ▶ Strukturami danych
- ▶ Kod rozproszony

Obiektowe języki programowania (OOPs)

- ▶ Historia
  - ▶ Nygaard i Dahl, Norwegian Computer Center
  - ▶ Simula 67
- ▶ Obecne obiektowe języki programowania
  - ▶ C++
  - ▶ Objective C
  - ▶ Smalltalk
  - ▶ Eiffel
  - ▶ Common LISP Object System (CLOS)
  - ▶ Object Pascal
  - ▶ Ada
  - ▶ ...

Indonezja

Interfejsy, Klasy i Obiekty

Definicja interfejsu

Interfejs jest definicją
zachowania jako zbiór
funkcji

Przykład interfejsu

▶ Interfejs *Samochód*

- ▶ Wejdź do samochodu
- ▶ Uruchom samochód
- ▶ Przyspiesz
- ▶ Zahamuj
- ▶ Skręć
- ▶ Zaparkuj samochód
- ▶ Zatrzymaj samochód
- ▶ Wyjdź z samochodu

Interfejsy w Javie

► Składnia

```
interface <nazwa>{  
    ...  
}
```

► Przykład

```
interface ISamochód {  
    ...  
}
```

Definicja klasy

Klasa jest definicją
implementacji
zachowania

Przykład klasy

▶ Klasa *Samochód*

- ▶ np. Citroen C3
- ▶ Wejdź do samochodu
- ▶ Uruchom samochód
- ▶ Przyspiesz
- ▶ Zahamuj
- ▶ Skreć
- ▶ Zaparkuj samochód
- ▶ Zatrzymaj samochód
- ▶ Wyjdź z samochodu

Przykład implementacji samochodu

- ▶ Pedał gazu
- ▶ Kierownica
- ▶ Obecna prędkość

- ▶ Przyspiesz
  - ▶ Wciśnij pedał gazu

Klasy w Javie

► Składnia

```
class <nazwa>{  
    ...  
}
```

► Przykład

```
class CitroenC3 {  
    ...  
}
```

Klasyczna definicja klasy

Klasa jest zbiorem
zmiennych i metod do
ich obsługi

Definicja obiektu

Obiekt jest
instancją klasy

Przykład obiektu

- ▶ Obiekt typu *Samochód*
  - ▶ Konkretny samochód
  - ▶ np. Citroen C3 z rejestracją “PO TATO”
  - ▶ np. kierownica skórzana
  - ▶ np. sportowy pedał gazu
  - ▶ np. 30km/h

Klasy i interfejsy

Klasa, która implementuje
(*implements*) interfejs musi
zdefiniować wszystkie metody
zadeklarowane w interfejsie

Klasy i interfejsy w Javie

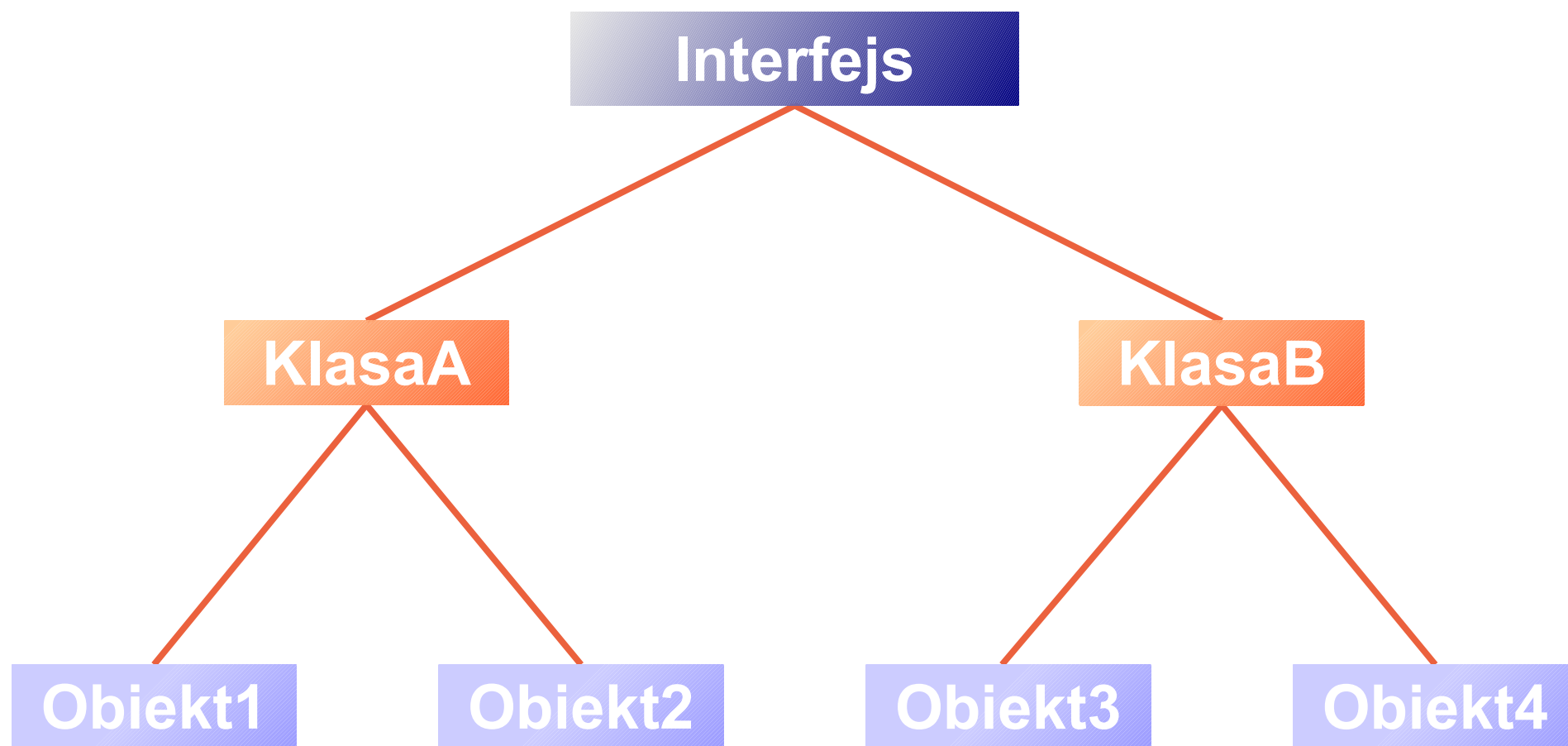
► Składnia

```
class <nazwaKlasy> implements <nazwaInterfejsu>{  
    ...  
}
```

► Przykład

```
class CitroenC3 implements ISamochód{  
    ...  
}
```

Podsumowanie

Podsumowanie

Podsumowanie

- ▶ Reguła 1
  - ▶ Używaj interfejsy
- ▶ Reguła 2
  - ▶ Używaj interfejsy
- ▶ Reguła 3
  - ▶ Używaj interfejsy

Język C vs. OOPs

- ▶ Powiązanie między
    - ▶ Procedurami/funkcjami
    - ▶ Strukturami danych
  - ▶ Ponowne wykorzystanie kodu
  - ▶ Kod rozproszony
  - ▶ Deklaracja vs. definicja
- klasy*
- dziedziczenie*
- klasy,
dziedziczenie*
- interfejsy,
kapsułkowanie*

Przykład

```
package pl.poznan.ae.compProg;
import java.util.*;

public class Sorter {
    private List _words;

    public void sort(String[] words){
        _words = Arrays.asList(words);
        Collections.sort(_words);
    }
    public String getSortedWords(){
        String sortedString = "";
        for (int i = 0; i< _words.size(); i++){
            sortedString += _words.get(i);
        }
        return sortedString;
    }
    public static void main(String[] args){
        Sorter sorter = new Sorter();
        sorter.sort(args);
        System.out.println(sorter.getSortedWords());
    }
}
```

**Do zobaczenia
za tydzień**

Programowanie obiektowe II

Powrót